

بسمه تعالی

طرح جامع تدریس (course plan)

تعداد واحد : 1.5 واحد (1 واحد تئوری و 0.5 واحد عملی)

عنوان درس: فرآیند پرستاری و بررسی وضعیت سلامت

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی، اصول و مهارت های پرستاری

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پرستاری، ترم ۲

Email: f.afshar34@yahoo.com

مدرس : فاطمه افشاری

شرح درس:

در این درس دانشجویان با اهمیت فرآیند پرستاری، اصول و مراحل پنجگانه آن و زبان های استاندارد پرستاری آشنا خواهند شد و به طور عملی به آنان چگونگی انجام مصاحبه و کسب تاریخچه سلامتی و روش های متفاوت معاینه فیزیکی دستگاه های مختلف بدن آموزش داده خواهد شد و بر مبنای مدل گوردون، با بررسی جامع پرستاری و حوزه های سیزده گانه آن در مراحل مختلف آشنا می گردند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با روش شناسایی نیازها، مشکلات، تغییر در وضعیت عملکردی مددجو در حوزه های مختلف سلامتی از طریق معاینه فیزیکی و اخذ شرح حال و توانایی تشخیص بر اساس داده های جمع آوری شده از مددجو و خوشه بندی مشکلات بالفعل و بالقوه در قالب تشخیص های پرستاری ناندا و آشنایی با اصول مراقبت پرستاری در قالب مراحل پنج گانه فرآیند پرستاری

اهداف جزئی:

انتظار می رود در پایان این دوره دانشجو قادر باشد که:

- 1) چارچوب فرآیند پرستاری، مراحل پنج گانه بررسی، تشخیص گذاری پرستاری، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی را شرح داده و نحوه به کارگیری آن در مراقبت از مددجویان را توضیح دهد.

- ۲) ضرورت استفاده از فرآیند پرستاری برای پایش وضعیت سلامت مددجو را توضیح داده و تمایز آن با پایش وضعیت سلامت توسط سایر رشته مثل پزشکی را بیان کند.
- ۳) نحوه ی برقراری ارتباط و انجام مصاحبه با مددجو را توضیح دهد.
- ۴) گرفتن تاریخچه پرستاری از مددجو را شرح دهد.
- ۵) روش های ارزیابی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی (مشاهده، معاینه، مصاحبه) مددجو را اجرا نماید.
- ۶) آماده سازی مددجو، محیط و شرایط جهت انجام معاینه را توضیح دهد.
- ۷) وسایل انجام معاینات دستگاه های مختلف بدن را نام ببرد.
- ۸) بررسی جامع پرستاری با مدل الگوهای سلامت عملکردی گوردون را به عنوان چارچوبی برای بررسی وضعیت سلامت مددجو در حوزه های سیزده گانه (ارتقای سلامت، تغذیه، دفع و تبادلات، فعالیت و استراحت، ادراک و شناخت، درک از خود، رابطه نقش، جنسی، تطابق، اصول زندگی، ایمنی و حفاظت، آسایش و رشد و تکامل) انجام دهد.
- ۹) زبان های استاندارد پرستاری (SNL: Standard Nursing Language) شامل تشخیص های پرستاری ناندا (NANDA)، طبقه بندی پیامدهای پرستاری (NOC) و طبقه بندی مداخلات پرستاری (NIC) و نحوه ارتباط دادن آنها در فرآیند پرستاری را بیان کند.
- ۱۰) اهداف پرستاری را تعیین و برنامه ریزی و مداخله پرستاری را انجام دهد.
- ۱۱) ارزشیابی مداخلات پرستاری را انجام دهد.
- ۱۲) نحوه گزارش نویسی مبتنی بر فرآیند پرستاری با مدل SOAPIE را بیان کند.

- **روش تدریس:** پرسش و پاسخ، سخنرانی، بحث گروهی، شبیه سازی، فیلم آموزشی و نمایش بر روی مدل انسانی
- **الگوی تدریس:** پیش سازماندهنده
- **وسایل آموزشی:** دستگاه ویدئو پروژکتور، وایت برد، ماژیک، مولاز و وسایل مربوطه در skill lab

وظایف و تکالیف دانشجو:

- حضور منظم و عدم غیبت در کلاس تئوری و عملی
- حضور به موقع در واحد skilllab با لباس فرم تعیین شده
- مرور پروسیجرهای تدریس شده قبلی پیش از حضور در کلاس
- اجرای پروسیجرهای تدریس شده در ساعات تمرین با نظارت مربی
- ارائه تکالیف خواسته شده
- شرکت در امتحان پایانی

روش ارزشیابی دانشجوی

ردیف معیار	درصد	نمره
۱	۵٪	۱
۲	۱۰٪	۲
۳	۶۰٪	۱۲
۴	۲۵٪	۵

منابع مطالعه (آخرین چاپ):

- ورزش نژاد، مریم. پیوند سیستم طبقه بندی تشخیص های پرستاری با طبقه بندی مداخلات پرستاری و پیامد های پرستاری و ارتباط با شرایط بالینی. تهران: نشر آنا طب.
- هرذمن، تی. هیتز. کامیتسورو، شیگمی. تاکلو لوپس، کامیلا. تشخیصهای پرستاری ناندا ۲۰۲۳ تعاریف و طبق بندی، مترجمین: زهرا شیخ علیپور، اکرم قهرمانیان، منصور غفوری فرد، آزاد رحمانی، خورشید مبصری، تهران: نشر جامعه نگر.
- قهرمانیان، اکرم. باقریه، فرزانه. ولیزاده، لیلا و همکاران. راهنمای طرح مراقبت پرستاری قلب و عروق با راهبرد ارتباط بین NIC و NANDA-I. تهران: نشر جامعه نگر.
- معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال باربارا بیتز. ترجمه رامین رفیعی. تهران: نسل فردا.
- ورعی، شکوه. بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران. تهران: اندیشه رفیع.
- شهدادی، حسین. شهرکی، واحد عزیز. نشانه شناسی و معاینه فیزیکی. تهران: انتشارات حیدری.
- Leasia, M.S.&Monahan,F.D,A Practical Guide to Health Assessment. Lasted.philadelphia:W.B.Saunders

جدول طراحی پیشگام

تعداد واحد : ۱ واحد تئوری (معادل ۱۷ ساعت)

عنوان درس: فرآیند پرستاری و بررسی وضعیت سلامت

مدرس : فاطمه افشاری

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پرستاری، ترم ۲

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معرفه، ارزشیابی آغازین، تبیین انتظارات. ارزشیابی تشخیصی	برقراری ارتباط، اطمینان از داشتن پیشنیازها، جایی، تعیین اهداف <u>در پایان هر یک از جلسات از دانشجو انتظار می رود که:</u> ۱) فرآیند پرستاری را تعریف کرده و ویژگی های آن را برشمارد. ۲) تفاوت فرآیند پرستاری و فرایند پزشکی را بیان کند. ۳) مراحل فرآیند پرستاری را نام ببرد. ۴) مزایای فرایند پرستاری برای پرستاران و بیماران را شرح دهد.
دوم	مرحله ارزیابی و شناخت و تشخیص پرستاری	۱) مرحله ارزیابی را تعریف کرده و مهارت های لازم جهت بررسی و شناخت را بیان کند. ۲) اهداف مصاحبه با بیمار را شرح داده و مراحل اخذ شرح حال را نام ببرد. ۳) منابع جمع آوری اطلاعات را بیان کرده و داده های ذهنی و عینی را از یکدیگر تشخیص دهد. ۴) روشهای انجام معاینه بالینی را توضیح دهد. ۵) آمادگیهای جسمی و روانی لازم قبل از انجام معاینه فیزیکی را توضیح دهد. ۶) تشخیص پرستاری را تعریف کرده و تفاوت آن با تشخیص پزشکی را شرح دهد. ۷) اجزای یک تشخیص پرستاری را مشخص کرده و انواع تشخیص های پرستاری را توضیح دهد. ۸) تشخیص های پرستاری ناندا (NANDA) تعریف کند.
سوم	ادامه مراحل فرایند پرستاری: برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی	۱) تفاوت اهداف و برایندهای مورد انتظار در مرحله برنامه ریزی را بیان کند. ۲) اهداف پرستاری را تعیین و برنامه ریزی و مداخله پرستاری را انجام دهد. ۳) ارزشیابی مداخلات پرستاری را انجام دهد. ۴) حوزه های سیزده گانه مدل الگوهای سلامت عملکردی گوردون را نام ببرد. ۵) طبقه بندی پیامدهای پرستاری (NOC) و طبقه بندی مداخلات پرستاری (NIC) و نحوه ارتباط دادن آنها در فرآیند پرستاری را بیان کند.
چهارم	معاینه سیستم پوششی و سر و گردن	۱) علائم و نشانه های مربوط به اختلالات پوست، مو و ناخن را شرح دهد. ۲) معاینات مربوط به پوست، مو و ناخن را توضیح دهد. ۳) اختلالات مربوط به شکل، اندازه و تقارن سر و حالات صورت را توضیح دهد. ۴) روش های مربوط به معاینه سیونس ها، بینی، دهان، زبان، کام و دندانها را شرح دهد.

		۵) روش معاینه تیروئید، تراشه و غدد لنفاوی را بیان کند
پنجم	معاینه سیستم عصبی	<p>۱) روش های ارزیابی سطح هوشیاری را بیان کند.</p> <p>۲) نحوه ارزیابی وضعیت شناختی را شرح دهد.</p> <p>۳) تکنیکهای معاینه اعصاب دوازده گانه مغزی را توضیح دهد.</p> <p>۴) روش های بررسی سیستم حرکتی را توضیح دهد.</p> <p>۵) روش های بررسی سیستم حسی را شرح دهد.</p> <p>۶) رفلکس های عصبی را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد.</p>
ششم	معاینه چشم و گوش	<p>۱) شرایط محیطی و وسایل مورد نیاز برای معاینه چشم و گوش را نام ببرد.</p> <p>۲) یافته های غیر طبیعی در معاینه ظاهری چشم و گوش را بیان کند.</p> <p>۳) آزمون های حدت شنوایی را نام برده و هدف از انجام هر کدام را توضیح دهد.</p> <p>۴) شرایط معاینه گوش با اتوسکوپ را شرح دهد.</p> <p>۵) حدت بینایی و میدان بینایی را تعریف کند.</p> <p>۶) استرایبسم را تعریف کرده و تستهای تشخیصی آن را بیان کند.</p> <p>۷) یافته های غیر طبیعی در معاینه مردمک ها را بیان کند.</p>
هفتم	معاینه قفسه سینه (سیستم تنفس و سیستم قلبی عروقی)	<p>۱) پوزیشن های مناسب جهت معاینه قفسه سینه را بیان نماید.</p> <p>۲) اشکال غیر طبیعی قفسه سینه و ستون مهره ها را تشخیص دهد.</p> <p>۳) محل آناتومیک قلب و ریه و قسمت های مختلف آن را شرح دهد.</p> <p>۴) صداهای قلبی و تنفسی طبیعی و غیر طبیعی را از یکدیگر تفکیک کند.</p> <p>۵) تکنیک های معاینه سیستم قلب و عروق و تنفس را بیان کند.</p>
هشتم	معاینه شکم	<p>۱) اقدامات کلی در آماده سازی مددجو جهت معاینه شکم را بیان نماید.</p> <p>۲) انواع تقسیم بندی شکم را نام ببرد.</p> <p>۳) یافته های غیر طبیعی در هنگام مشاهده شکم را نام ببرد.</p> <p>۴) نحوه انجام سمع شکمی و یافته های غیر طبیعی در سمع را بیان کند.</p> <p>۵) تستهای کلیدی در تشخیص آسیت را نام ببرد.</p> <p>۶) تست های ارزیابی آپاندیسیت احتمالی را نام ببرد.</p> <p>۷) علائم و آزمون های بالینی تشخیص کوله سیستیت احتمالی را نام ببرد.</p>
نهم	ارزشیابی تراکمی	تعیین پیشرفت تحصیلی فراگیران

جدول طراحی پیشگام

عنوان درس: فرآیند پرستاری و بررسی وضعیت سلامت

تعداد واحد: ۰.۵ واحد عملی (معادل ۱۷ ساعت)

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پرستاری، ترم ۲

مدرس: فاطمه افشاری

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معاینه سر (جمجمه، صورت، بینی، سینوس ها، دهان و دندان) و گردن (غدد لنفاوی، تیروئید)	(۱) معاینات مربوط به بررسی سلامت سینوسها را انجام دهد. (۲) معاینات مربوط به بررسی سلامت بینی، دهان و دندان را انجام دهد. (۳) معاینات مربوط به بررسی سلامت تیروئید و تراشه را انجام دهد. (۴) معاینات مربوط به بررسی سلامت غدد لنفاوی گردن را انجام دهد.
دوم	معاینه چشم	(۱) معاینات ظاهری چشم را انجام دهد. (۲) حدت بینایی و میدان بینایی را به درستی معاینه کند. (۳) معاینه مردمک ها را انجام دهد. (۴) معاینه چشم به وسیله افتالموسکوپ را انجام دهد. (۵) معاینه اعصاب حرکتی چشم را انجام دهد.
سوم	معاینه گوش	(۱) معاینه ظاهری گوش را انجام دهد. (۲) آزمون های حدت شنوایی را به درستی انجام دهد. (۳) روش معاینه گوش با اتوسکوپ را شرح دهد.
چهارم	معاینه قفسه سینه و سیستم تنفس	(۱) اقدامات کلی در آماده سازی مددجو جهت معاینه قفسه سینه را بیان نماید. (۲) معاینات مربوط به تکنیک مشاهده، سمع و لمس و دق در ریه را انجام دهد. (۳) صداهای طبیعی و غیر طبیعی ریوی را از یکدیگر افتراق دهد.
پنجم	معاینه سیستم قلبی عروقی	(۱) محل آناتومیک قلب و کانون های قلبی را مشخص کند. (۲) معاینات مربوط به تکنیک مشاهده، سمع، لمس قلب را انجام دهد. (۳) نحوه انجام تست آلن را بیان کند.

<p>۴) انواع تقسیم بندی شکم را نام ببرد.</p> <p>۵) نحوه انجام مشاهده در معاینه فیزیکی شکم را توضیح دهد.</p> <p>۶) سمع شکمی بر روی مولاژ را به درستی انجام دهد.</p> <p>۷) نحوه انجام دق شکمی را توضیح دهد.</p> <p>۸) نحوه انجام لمس شکمی را بیان کند.</p> <p>۹) نحوه لمس طحال را شرح دهد.</p> <p>۱۰) نحوه لمس کبد را توضیح دهد</p> <p>۱۱) تستهای کلیدی در تشخیص آسیت را نام برده و انجام دهد.</p> <p>۱۲) نحوه ارزیابی آپاندیسیت احتمالی را انجام دهد.</p> <p>۱۳) آزمون های بالینی تشخیص کوله سیستیت احتمالی را انجام دهد.</p>	<p>معاینه شکم</p>	<p>ششم</p>
<p>۱) سطح هوشیاری را با مقیاس مناسب اندازه گیری کند.</p> <p>۲) تکنیکهای معاینه اعصاب دوازده گانه مغزی را انجام دهد.</p> <p>۱) تکنیکهای معاینه سیستم حرکتی(بررسی تون و قدرت عضلانی، ROM، هماهنگی و تعادل حرکات) را انجام دهد.</p> <p>۲) سیستم حسی(حس لامسه، درد و حرارت، ارتعاش و حس وضعیت) را به درستی معاینه کند.</p> <p>۳) رفلکس های عصبی(سطحی، تاندون عمقی و پاتولوژیک) را به درستی بررسی کند.</p> <p>۴) تست های بالینی تشخیص مننژیت احتمالی را انجام دهد.</p> <p>۵) تست تی نل و فالن را به درستی انجام دهد.</p>	<p>معاینه اعصاب مرکزی و نخاعی</p>	<p>هفتم</p>
<p>تعیین پیشرفت تحصیلی فراگیران</p>	<p>ارزشیابی تراکمی</p>	<p>هشتم</p>

و من الله التوفیق